Troskap

Taler	Dato	Sted
Johan Støren	28 oktober 1940	Calmeyergatens misjonshus

Omstendigheter
Tale ved etableringen av Kristent Samråd, som skulle bli det samlende organ for kirkekampen fram til april 1942.

«I har ikke utvalgt mig, men jeg har
utvalgt eder.» Johs. 15,16.

Gud har lagt sin veldige hånd på oss, det har vi nu en levende følelse av. Det lar sig nemlig ikke gjøre for troende mennesker å sette Gud utenfor det som nu skjer i verden hvis ikke gudstroen overhodet skal bli til intet. Ti er Gud ikke med i verdensbegivenhetene, så betyr det jo at han er avsatt fra verdensstyrelsen, og da er han ikke lenger noen Gud for oss. Men spør vi så: Hvad vil nu Gud, hvad er hans planer? hvad skal vi da svare? Er det noe annet svar enn det Paulus gir i Rom. 11: «Uransakelige er hans dommer og usporlige hans veier! Ti hvem kjente Herrens seier og hvem var hans rådgiver?»

Men stiller vi derimot spørsmålet slik: Hvad venter Gud av oss, av oss troende kristne mennesker i disse tider? - da synes jeg at svaret kan gis med det ene ord: troskap. Tro på Gud må gi sig utslag i troskap mot Gud, ellers har troen intet verd.

I Johs. 15, 16 sier Jesus til sine disipler: «I har ikke utvalgt mig, men jeg har utvalgt eder.» Det gjelder ikke bare de 12 apostler; det gjelder også oss. Det er ikke en tvingende utvelgelse; det fremgår av at en av de 12 svek ham. Men det er et kall, som når det er mottatt og fulgt viser sig å bære i sig slike muligheter at det overgår all vår forstand. Det er ikke gitt oss på forhånd å avgjøre hvad Gud kan gjøre av oss og ved oss. Det er det heller ikke nødvendig for oss å vite; av oss kreves bare en ting: troskap.

Men kan hvem som helst av oss da si at han er utvalgt? Ja, for ingen av oss som

er samlet her kan nekte at Gud har grepet inn i vårt personlige liv på en særskilt og umiskjennelig måte: Vi kom til verden i et kristent hjem, blev døpt inn i en kristen menighet, fikk kristen opdragelse og blev satt under Guds Ånds ledelse i vår samvittighet, og vi har utallige ganger merket hvorledes Gud falte til oss og handlet med oss. Og han var trofast i sin utvelgelse, ja i den grad at han forblev trofast selv om vi blev troløse, og derfor har han ikke sloppet oss inntil denne dag, og vi har hans ord for at han heller ikke herefter vil gjøre det.

Men all Guds trofasthet kan ikke nå målet for utvelgelsen, om ikke vi vil vise trofasthet overfor ham. Og her skulde vi føle at vi har en hellig æresforpliktelse på oss. Men det faller ikke lett å opfylle forpliktelsen, for vår troskap er her i verden utsatt for en uavlatelig påkjenning. I de gode og rolige tider fristes vi til å slappe av og sovne inn. Men særlig settes troskapen på prøve når slik som nu Guds veldige hånd legger sig tungt over oss. Hvorledes skal da troskapen holdes oppe og hvori skal den vise sig?

Først av alt ved at vi holder oss nær til Gud. Gud legger jo ikke sin hånd tungt på oss for å støte oss fra sig, men for å trykke oss inn til sitt faderhjerte. Det må vi aldri glemme, og derfor gjelder det fremfor alt å holde vårt personlige gudsforhold i orden. Det faller slett ikke alltid lett i slike tider. Det kommer så mange fristende tanker som vil ta fra oss troen på Guds godhet, makt og visdom. Og alle de rystende og oprivende begivenheter og alle de mangfoldige rykter som svirrer omkring oss, vil så lett fylle sinnet og gjøre det vanskelig, ja rent umulig, menneskelig talt, å samle sine tanker både i bønn i lønnkammeret og i forsamlingen og når vi leser eller hører Guds ord. Her må troskapen vise sig i at vi ikke gir tapt, ikke slutter med bønnen, ikke forsømmer bibellesningen, ikke blir borte fra nadverdbordet eller fra vennesamfundet og fra menighetsgudstjenesten. Sørg for at du ikke blir åndelig underernært og åndelig isolert, ellers glir du lett bort fra Gud, troen svekkes, kjærligheten kjølner, håpet visner bort i mismod. Dette er det første av alt.

Men så gjelder det også å være tro i det jordiske kall og det arbeide Gud har gitt enhver av oss. Intet er farligere i slike tider enn å la sig lamme i uvirksomhet. Det blir et svakt og sykelig menneskeliv når evner og krefter ikke daglig settes inn på løsningen av de opgaver som er stillet oss i hjemmet, på arbeidsplassen og i samfundslivet. I slike tider er mere enn noensinne lediggang en rot til alt vondt. Og den som svikter her, er ikke bare utro mot den herre som gav ham denne tjeneste, men også mot sine medmennesker. Vi har alle vår del av det store

fellesarbeide å utføre, og den som ikke med troskap bærer sin hør, velter den dermed over på andre som har nok med sin egen byrde. Norge krever i disse dager at alle, menn og kvinner, legger hele sin vilje og all sin kraft inn i arbeidet for å bygge op det som er brutt ned og innhente alt det som er forsømt. Ikke livsfjerne, drømmende mennesker, men våkne, modige, arbeids- og offervillige, som ser den nøkne virkelighet i øinene, men samtidig også ser fremad med tro og håp, er det landet trenger. Og her skulde kristne mennesker, troende mennesker være de første til å gjøre sin innsats, ikke i form av et skippertak, men i seigt og utholdende arbeide.

Det er en gudstanke som skal virkeliggjøres i hvert enkelt menneske, men det er også en gudstanke som skal virkeliggjøres i hvert enkelt folk. Hvert folk er av Gud skapt med sin egenart, med en særlig utrustning og med særlige opgaver, og det er av Gud tatt med i hans verdensplan. Her gjelder det at folket -samtidig med at det respekterer andre folk med deres særlige anlegg og bestemmelse, med troskap søker å bevare og utvikle sin folkeeiendommelighet for at ikke verdier som Gud har skapt og bestemt til å være til gavn for den hele menneskehet, skal gå tapt. De nordiske folk har sikkerlig sin betydningsfulle plass og opgave, og da er det vår plikt, i troskap mot det av Gud gitte, å gjøre vårt til at Norges innsats må bli både så stor og så velsignelsesrik som mulig.

Men det kan bare skje hvis Norges folk blir et kristent folk i ånd og sannhet. Gud sendte i sin uforskyldte nåde for tusen år siden de første evangeliets budbærere til landet og Kvite Krist fikk litt efter litt makt over de hårde og gjenstridige nordmenns hjerter. Det var hans utvelgelse av vårt folk. Og siden har han vært trofast mot folket til tross for megen synd, sløvhet og frafall. Så rik har Guds nåde vært at vi har hatt et overskudd som kunde settes inn for å skape nytt liv blandt andre folk, ute på misjonsmarkene. Og nu spørres det idag: Kjenner vårt folk sig æresforpliktet overfor Gud til å være tro mot gammel kristendom, og vil det føre videre det arbeide Gud har gitt oss i sitt rikes tjeneste? Skal det stå fast at norskdom og kristendom aldri må skilles ad? Hvem kan gi svaret? Du og jeg skal gi det, - ti folket består av dig og mig og alle de andre enkelte mennesker. Er vi hver for oss trofaste, blir det norske folk trofast, og da frykter vi ikke for hvad fremtiden vil bringe, ti da vet vi skal «Norge over våre grave blomstre som en Herrens have».

Det give Gud!

Kilde
Kirke og Kultur, bd. 47, s. 519-522, 1940.

Emneoversigt
Andre verdenskrig, Kirke, Kristendom

URI
https://www.virksommeord.no/tale/troskap